

Karjeros ugdymo specialistai

Užsienio šalių gerųjų praktikų apžvalga

Parengė:
Šarūnas Genys
Gabija Kajėnaitė
Lukas Stakėla

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

Kurk
Lietuvai

APIBENDRINIMAS

Šio dokumento tikslas yra supažindinti su skirtingomis karjeros ugdymo specialistų ruošimo sistemomis, t.y. kokių gerųjų praktikų galime pasisemti iš kitų valstybių, kurios sėkmingai vykdo viso gyvenimo mokymosi (VGM) strategiją bei padeda kiekvienam mokiniui ir vyresniam piliečiui atrasti sau tinkamą ir prieinamą karjerą.

Dokumente pateikti pavyzdžiai padės įvertinti kokiu karjeros ugdymo keliu galėtų pasukti Lietuva. Kai kurios valstybės turi karjeros ugdymo specialistų paruošimo universitetines studijų programas, kitos - gali pasiūlyti technologinių sprendimų, kaip karjeros ugdymo procesą padaryti prieinamesnį ir prasmingesnį kiekvienam vartotojui. Karjeros ugdymo specialistai nėra atsakingi tik už karjeros pasirinkimą mokykloje, jų tikslas turėtų būti ugdyti asmenybes, kurios moka įsivertinti savo stiprybes, identifikuoti aspektus, kuriuos norėtų patobulinti, mokėti tikslingai tobulėti ir keltis tikslus karjeros kelionėje.

Iš nagrinėtų šalių matome, jog karjeros konsultantai dažniausiai dirba mokyklose kaip mokyklos specialistai. Karjeros ugdymo specialistų rengimas beveik visose apžvelgtose šalyse vyksta universitetuose - specializuotose bakalauro ar magistro programose. Tačiau yra pavyzdžių kada turint aukštojo mokslo diplomą profesinio ugdymo specialistu galima tapti pabaigus papildomą vienerių metų kursą ar kursų ciklą.

TURINYS

1. Australija	3
2. Belgija.....	5
3. Danija.....	7
4. Estija.....	9
5. Jungtinė Karalystė.....	11
6. Singapūras.....	14
7. Suomija.....	16
8. Švedija.....	18

AUSTRALIJA

Australijos karjeros ugdymas yra federacijų švietimo politikos klausimas. Siekiant užtikrinti kuo vienodesnę karjeros ugdymą visose valstijose, nacionaliniu mastu sudėliojamos karjeros ugdymo gairės. Vienas iš tokių dokumentų yra Nacionalinė karjeros ugdymo [strategija](#), kuri buvo patvirtinta 2019 metais.

Vienas iš gerųjų Australijos valstijų karjeros ugdymo politikos pavyzdžių yra Viktorijos valstija. Karjeros ugdymą čia kuruoja Viktorijos Švietimo ir profesinio rengimo [departamentas](#), kurio tikslas - padaryti Viktoriją švietimo valstija. Nuo 2019 m. čia vykdoma karjeros ugdymo [transformacija](#). Karjeros ugdymas čia prasideda nuo 7 klasės ir tęsiasi iki 12 klasės. Mokyklos kuria savo profesinio orientavimo programas pasiremdamos Švietimo ir profesinio rengimo departamento paruoštais programos „[griaučiais](#)“. Kiekvienoje klasėje išskiriama viena pagrindinė ugdymo idėja, kuria remiantis rengiama programa:

- 7-oje klasėje – Aš atrandau;
- 8-oje – Aš tyrinėju;
- 9-oje – Aš fokusuojusi;
- 10-oje – Aš planuoju;
- 11-oje – Aš sprendžiu;
- 12-oje – Aš taikau.

Programų tikslai bei siekiai sudaromi taip, jog atlieptų tris sritis: asmeninį tobulinimąsi, karjeros kelių apžvalgą ir karjeros valdymą.

Šioje valstijoje sukurtos ne tik karjeros ugdymo programos, bet ir technologiniai sprendimai. Vienas tokių yra „*My Career portfolio*“. Nuo 2020 m. sistema yra prieinama 7-12 klasių mokiniams. Joje mokiniai gali susikurti ir atnaujinti savo karjeros veiksmų planą, saugoti įvairius failus susijusius su karjeros planavimu pvz.: motyvacinius laiškus, gyvenimo aprašymus, apdovanojimus, įvairių mokyklos projektų medžiagą (vaizdo medžiagą, meno kūriniai ir t.t.), taip pat pasiekti naujausią informaciją apie savo karjerą.

Dar vienas Australijos karjeros planavimo technologinis sprendimas yra „*Morrisby*“ sistema, šiuo metu prieinama kiekvienam 9 klasės mokiniui; kitose klasėse mokyklos dėl šios sistemos naudojimo sprendžia pačios. Joje galima atlikti įvairius karjeros testus, taip pat išsaugoti įvairių profesinių veiklų pažymėjimus, iš kurių mokiniai vėliau gali susidėlioti karjeros pasą, kuriame būtų nurodomos įvairios kompetencijos. Taip pat sistema seka mokinio veiklas, įgūdžius, pomėgius, mokymosi progresą, ir atitinkamai pasiūlo įvairius karjeros kelius.

Karjeros konsultantai Australijoje dirba kaip pagrindinio ir vidurinio ugdymo programos dalyko mokytojai, tačiau pamokų neturi. Karjeros ugdytojais, lygiai taip pat kaip ir dalyko mokytojais, tampama baigus studijas universitete.

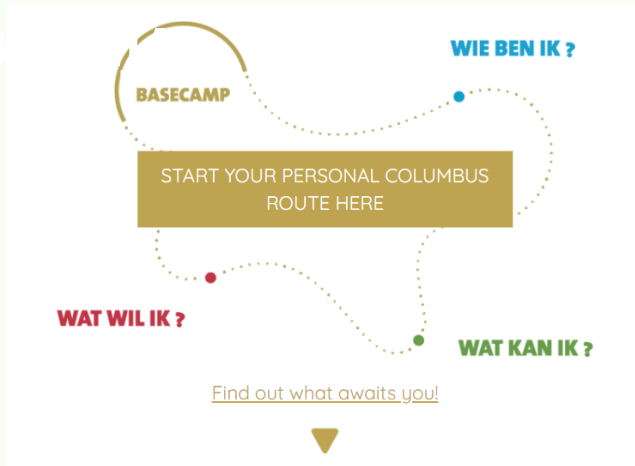
BELGIJA

Pradiniame ir pagrindiniame ugdyme Flamandijos regione, už karjeros ugdymą yra atsakingi CLB centrai (*Centrum voor Leerlingenbegeleiding*). Šiuose centruose yra siūlomos paslaugos mokiniams, jų tėvams, mokytojams ir kitiems mokykloje dirbantiems asmenims. Kiekviena mokykla yra atsakinga už karjeros ugdymą ir CLB centrai suteikia mokykloms visą reikiamą pagalbą, pavyzdžiui, informaciją apie aukštojo mokslo galimybes ar prieinamus karjeros ugdymo įrankius. CLB centrai privalo padėti mokykloms vykdyti karjeros ugdymą ir orientuojasi į šias sritis:

- 1) Mokymosi gebėjimai (skaitymas, rašymas, pagrindiniai įgūdžiai);
- 2) Karjeros ugdymas (pagalba pasirinkti karjeros kelią, darbo rinkos analizė, informacijos sklaida);
- 3) Sveikata (medicininiai patikrinimai, skiepai, emocinė sveikata);
- 4) Socialinis emocinis ugdymas (galimos elgesio problemos, socialinių įgūdžių ugdymas).

CLB centruose dirba įvairūs specialistai (gydytojai, psichologai, socialiniai darbuotojai, tt.). 2018-19 metais 265 000 mokinių (22,17 proc. visų mokinių) pasinaudojo CLB teikiamomis paslaugomis. CLB taip pat kuruoja internetinę platformą [Onderwijskiezer.be](https://onderwijskiezer.be), kurioje galima atrasti visą informaciją susijusią su ugdymo galimybėmis, darbo rinkos pasiūla ir profesijomis. Šiame puslapyje taip pat galima rasti karjeros ugdymo įrankius, kaip pavyzdžiui įgūdžių testus. CLB taip pat siūlo pokalbių platformą CLB Chat, kurioje bet kas anonimiškai gali užduoti klausimus apie karjeros ugdymą ir sulaukti atsakymo.

Flamandijos regionas taip pat turi karjeros ugdymo sistemą mokiniams planuojantiems tęsti savo studijas universitetuose. Ši platforma, pavadinimu *Columbus*, leidžia mokiniams patikrinti savo galimybes įstoti į tam tikrą studijų programą,

atlikus karjeros orientavimo ir kitus testus. Atlikus testą mokiniai iškart gauna grįžtamąjį ryšį, apie tuos įgūdžius, kuriuos turėtų patobulinti.

CLB centrų darbuotojams reikia atlikti 2 metų praktinį kursą. Praėjus šiuos apmokymus, kiekvienas karjeros ugdymo specialistas gali panaudoti iki 10 dienų per metus profesiniam tobulinimuisi. Norint pradėti dirbti CLB centre reikia turėti aukštąjį išsilavinimą vienoje iš šitų sričių:

- 1) Psichologijos bakalauras (180 ECTS kreditų)
- 2) Psichologijos magistras (120 ECTS kreditų)
- 3) Aukštojo mokslo diplomą ir karjeros ugdymo specializaciją (20 ECTS kreditų)
- 4) Karjeros ugdymo specializaciją [SYNTRA](#) (113 valandų)

Danija yra išsikėlusį tikslą, jog iki 2030-ųjų bent 90 proc. jaunų žmonių (iki 25 m.) būtų įvykdę jaunimo edukacijos programą, kaip pavyzdžiui, baigę profesinę mokyklą ar įgiję aukštojo mokslo diplomą.

Danijos profesinio ugdymo strategiją įgyvendinti padeda kelios institucijos:

- **Jaunimo orientavimo padalinys** (*Kommunal ungeindsats*) padeda mokiniams pereinantems iš privalomo ugdymo į kitokį formatą, kaip pavyzdžiui, profesinį ugdymą. Visiems 15-17 metų piliečiams reikia būti įsitraukus į ugdymo arba kitą jaunimo programą. Danijoje veikia 56 tokie padaliniai.
- **Studijų ir karjeros orientavimas** (*Studievalg Danmark*). Danijoje egzistuoja septyni regioniniai centrai, orientuoti į pagalbą mokiniams stojantiems į aukštąsias mokyklas. Karjeros konsultantai, dirbantys šiuose centruose organizuoja karjerų mugės, seminarus, individualius ir grupinius orientavimo pokalbius. Šie renginiai vyksta mokyklose. Kiekvienam karjeros konsultantui yra priskiriamas tam tikras mokyklų skaičius, kuriose jis dirba nuolatos tam, jog geriau pažintų mokinius. Konsultantai glaudžiai bendradarbiauja su aukštojo mokslo universitetais, verslo atstovais.
- **eGuidance** – virtuali pagalba norintiems susipažinti su ugdymo ir kitų jaunimo programų galimybėmis. Šis vieno langelio principas yra prieinamas per SMS, elektroninį paštą, Facebook ir kitus virtualius kanalus. Ši paslauga yra anonimiška, todėl joje galima gauti atsakymus tik į bendrinius klausimus apie karjeros orientavimą.

Karjeros specialistai bei kiti profesionalai dirbantys su jaunimu, turi kelis skirtingus būdus kaip galėtų įgauti reikiamas kvalifikacijas:

1) Universitetinę studijų programą (1 metai, 60 ECTS kreditų) siūlomą penkiuose skirtinguose universitetuose.

2) Magistro studijų programą karjeros ugdyme (1 metai, 60 ECTS kreditų)

3) Viešojo valdymo bakalauro studijų programą (3.5 metai, 210 ECTS kreditų)

ESTIJA

Estijos viso gyvenimo mokymosi [strategija](#) (2020) teigia, jog bendrasis ir profesinis ugdymas turėtų būti formuojamas, atsižvelgiant į darbo rinkos poreikius. Šiam tikslui pasiekti, reikalinga:

- Sistema, kuri padeda identifikuoti darbdavių poreikius (bendradarbiaujant švietimo ministerijai, ekonomikos ir inovacijų ministerijai, ir socialinės apsaugos ir darbo ministerijai);
- Studijų programos pritaikytos darbo rinkos reikmėms – aiškiai komunikuojama kaip studijų programos atliepia reikalingų kompetencijų ugdymą;
- Sistema, kuri skatina praktinį žinių įgijimą;
- Karjeros konsultantai ir prieinama karjeros konsultavimo sistema (pradedant 7-9 klasių mokiniais). Karjeros konsultantai turi turėti nuolatinę prieigą kelti ir tobulinti pasirinktas kompetencijas;
- Sukurta vartotojui prieinama elektroninė sistema, kurioje būtų galima surasti darbo rinkos poreikius ir galimybes mokytis skirtingų įgūdžių.

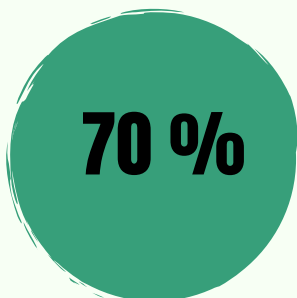
Estija taip pat kiekviename regione turi po **Rajaleidja** (liet. „ieškantiems kelio“) centrą, kuris padeda mokiniams, tėveliams ir mokytojams atrasti kiekvieno vaiko asmeninį ugdymo kelią. Šiuose centruose dirba kalbos terapijos specialistai, psichologai, socialiniai pedagogai.

Šiuose centruose taip pat vyksta karjeros konsultavimas 7-26 metų jaunuoliams. Rajaleidja teikia dvi paslaugas susijusias su karjeros konsultavimu:

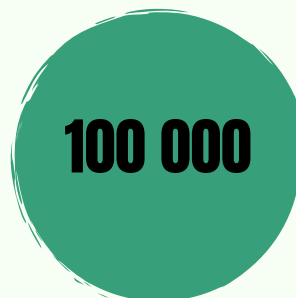
- 1) Informacija apie karjeros galimybes;
- 2) Karjeros konsultavimas – padeda kiekvienam mokiniui surasti jiems tinkamą karjeros kelią.

Estija neturi atskirų studijų programų karjeros specialistams, tačiau jais gali tapti bakalauro studijų diplomus turintys žmonės, kurie įgauna papildomą kvalifikaciją. Dažniausiai šie darbuotojai turi psichologijos, sociologijos ar pedagoginį išsilavinimą. Šiuos specialistus akredituoja [Karjeros Konsultantų Asociacija](#). Šiems konsultantams priklauso kelios pagrindinės užduotys:

- Vykdyti individualius ir grupinius pokalbius karjeros konsultavimo klausimais;
- Teikti informaciją apie ugdymo galimybes bei darbo rinkos poreikius;
- Bendradarbiauti su kitais karjeros konsultantais;
- Informuoti visuomenę apie savo darbą bei teikiamas paslaugas;
- Galimybė mokyti ir padėti kitiems karjeros konsultantams

Tiek procentų žmonių, pasinaudojusių karjeros konsultavimu Estijoje, rekomenduotų jį kitiems.

Tiek žmonių kiekvienais metais pasinaudoja *Rajaleidja* paslaugomis Estijoje (apie 8 proc. populiacijos)

JUNGTINĖ KARALYSTĖ

Kaip ir švietimo politika, Jungtinės Karalystės narės karjeros ugdymą kuruoja pačios ir vienos sistemos nėra, tačiau visų sistemų esmė yra panaši, ar kone identiška. Mokyklos perka paslaugas iš karjeros konsultavimo paslaugų teikėjų. Kai kuriose vietovėse mokyklos ar vietos savivalda susijungia ir perka paslaugas kartu iš vienos bendrovės. Visoje Jungtinėje Karalystėje šios įmonės siunčia ekspertus į mokyklas, kur jie konsultuoja mokinius dėl studijų ar karjeros pasirinkimų. Šis konsultavimas tęsiasi ir vidurinėje mokykloje, ir pereinamajame laikotarpyje mokiniams palikus mokyklą.

Karjeros ugdymui mokymo įstaigose yra išskirti trys kriterijai:

- konsultavimas turėtų būti atliekamas nešališkai t.y. neišskiriant jokių mokymosi institucijų ar darbdavių;
- konsultavimas turėtų apžvelgti įvairias mokymosi formas;
- patarimai turėtų atitikti mokinių norus bei lūkesčius.

Anglijoje koordinatoriaus funkciją atlieka [Careers and Enterprise Company](#), kuri koordinuoja mokyklų tinklą, teikia joms reikalingą informaciją, padeda sudaryti programas bei atitikti Gatsby kriterijus. Taip pat ši įstaiga organizuoja su karjera susijusias veiklas, tokias kaip praktikos, išvykos į įmones, pranešimai mokyklose ir t.t. Panašios įstaigos egzistuoja Škotijoje, Š. Airijoje ir Velse, tačiau jos dažnu atveju atlieka ir viso gyvenimo karjeros konsultavimo funkcijas.

Karjeros konsultantais galima tapti akademinio arba profesinio keliu:

- **Akademinis kelias:** galima pabaigti vienerių (dviejų studijuojant išstęstinėse studijose) programą (Karjeros konsultavimo kvalifikaciją) arba gauti magistro diplomą karjeros konsultavimo srityje. Pagal Euroguidance duomenis šiuo metu šią programą vykdo 7 universitetai.
- **Profesinis kelias:** asmenys dirbantys įmonėse, kurios teikia karjeros konsultavimo paslaugas, gali įgyti karjeros konsultanto kvalifikaciją per darbe įgytą patirtį, tačiau taip pat papildomai reikėtų įgyti kvalifikacijas šiose srityse: konsultavimo teorija, karjeros orientyrų sudėliojimas, mokymosi visą gyvenimą įgyvendinimas, profesinio gyvenimo barjerų ir jų įveikimo suvokimas, nuolatinio ryšio su įvairiomis agentūromis palaikymas. Šiuos kvalifikacinius diplomus teikia atitinkamos mokytojų kvalifikacijos kėlimo įstaigos. Taip pat būtina pereiti Disclosure and Barring Service patikrinimą dėl galėjimo dirbti su jaunuimu ir kitomis rizikos grupėmis.

Viena iš svarbesnių JK karjeros ugdymo praktikų yra 8 Gatsby kriterijai (angl. [8 Gatsby benchmarks](#)). Remiantis šiais kriterijais užtikrinama, jog kiekvienos mokyklos karjeros ugdymo programa atitinka bendrus kokybės standartus. Anglijoje šią patikrą atlieka jau minėta *Careers and Enterprise Company*, be patikrų ši įstaiga taip pat teikia konsultacija bei metodinę medžiagą mokykloms kaip įgyvendinti visus 8 kriterijus. Šie kriterijai yra:

- **Stabili karjeros programa:** kiekviena mokykla ir koledžas turėtų turėti karjeros ugdymo ir konsultavimo programą, kurią gerai supranta mokiniai, tėvai, mokytojai, savivaldos darbuotojai bei darbdaviai.
- **Mokymasis iš karjeros ir darbo rinkos informacijos:** kiekvienas mokinys bei jo tėvai turėtų turėti prieigą prie kokybiškos informacijos apie studijų pasirinkimą ir darbo

rinkos teikiamas galimybes. Jiems reikės gerai informuoto karjeros konsultanto, kuris galėtų padėti pasinaudoti turima informacija.

- **Atliepiami kiekvieno mokinio poreikiai:** mokyklos karjeros programa turėtų remtis lygybės ir įvairumo kriterijais. Skirtinguose etapuose mokiniai turės skirtingus karjeros konsultavimo poreikius, tad konsultavimas turi būti atitinkamai pritaikomas.
- **Mokymosi programos sąsaja su karjera:** visi mokytojai turėtų susieti savo dalyko programą su karjeros konsultavimu, pavyzdžiui, STEM dalykų mokytojai turėtų pabrėžti STEM dalykų aktualumą įvairiose profesijose.
- **Susitikimai su darbdaviais ir darbuotojais:** kiekvienas mokinys turėtų turėti galimybę mokytis iš darbdavių apie įsidarbinimo subtilybes bei įgūdžius, reikalingus šiuolaikinėje darbo rinkoje. Šie susitikimai turėtų vykti bent keletą kartų per metus. Jų forma gali būti įvairi: nuo vizituojančių pranešėjų, mentorystės ar savanoriškų praktikų įmonėse.
- **Darboviečių patirtis:** Kiekvienas mokinys turėtų būti aplankęs įmones ir/ar atlikęs praktiką jose, taip įgydamas tiesioginės patirties darbovietėse. Ši patirtis padėtų renkantis karjerą bei išplečiant savo socialinį tinklą.
- **Susidūrimai su tolesnio mokymosi galimybėmis:** mokiniai turėtų susipažinti su visomis jiems prieinamomis ateities mokymosi perspektyvomis, t.y. aukštosiosiomis mokyklomis, mokymosi visą gyvenimą galimybėmis, mokymusi darbovietėje, įvairių kursų galimybėmis ir t.t.
- **Asmeninis konsultavimas:** kiekvienas mokinys turėtų turėti galimybę susitikti su karjeros konsultantu. Šie susitikimai turėtų būti vykdomi prieš stojimus į aukštąsias ar prieš pasirenkant kitą karjeros kelią. Susitikimai turėtų būti numatomi visiems mokiniams, prisiderinant prie kiekvieno mokinio asmeninių poreikių.

SINGAPŪRAS

Ugdymo ir karjeros konsultavimo (ECG) strategija yra Singapūro nacionalinės vizijos dalis, kuri stengiasi atliepti kiekvieno jauno žmogaus lūkesčius mąstant apie savo karjerą. ECG pagalba mokiniai ugdomi socialines-emocines kompetencijas ir gebėjimą prisitaikyti prie pastoviai kintančių darbo rinkos poreikių.

ECG skatina jaunas žmones geriau pažinti save, juos dominančius dalykus, savo galimybes ir kompetencijas. ECG turi kelis pagrindinius tikslus karjeros ugdyme:

- Ugdyti mokinių savipažinimą, mokėjimą keltis tikslus ir gebėjimą juos įsivertinti;
- Pateikti mokiniams tikslingą ir aktualią informaciją, kuri jiems padėtų pasirinkti savo karjeros kelią;
- Skatinti mokinius gerbti kiekvieną profesiją ir parodyti, kaip jos prisideda prie šalies gerovės.

ECG karjeros konsultantai yra baigę aukštojo mokslo studijas ir du privalomus kursus:

- 1) Singapūro karjeros ugdymo pažymėjimo kursas (CDF-SG)
- 2) Karjeros orientavimo pažymėjimas (Magistro studijos)

ECG karjeros konsultantai atlieka skirtingas funkcijas pradinio, vidurinio, ir bendrojo ugdymo programose. Visuose ugdymo lygiuose jie taip pat turi šias pareigybes:

- Dirbti su mokytojais, padedant suprasti karjeros ugdymą skirtingoms amžiaus grupėms;
- Individualūs ir grupiniai pokalbiai su mokiniais apie jų karjeros planus;

- Ekskursijos ir praktikos galimybės darbo rinkoje;
- Organizuoti karjeros mugės bei mentorystės programas;
- Bendrauti su tėveliais, pateikti jiems aktualią informaciją.

Dar viena Singapūro vyriausybės iniciatyva yra **Mano Ateities Įgūdžių** platforma ([MySkillsFuture](#)). Tai yra internetinis puslapis, į kurį gal prisijungti kiekvienas mokinys ir susikurti savo karjeros ugdymo planą. Kiekvienas mokinys dar pradinėje mokykloje susikuria savo profilį šiame Singapūro vyriausybės administruojamame puslapyje. Šioje platformoje galima atrasti su karjeros ugdymu susijusių patarimų, išanalizuotus darbo rinkos poreikius, atlyginimus susijusius su tam tikra sfera, daugybę testų, skirtų geriau pažinti save ir savo interesus, bei prisiregistruoti kursams tobulinti savo kompetencijoms. Šiame puslapyje taip pat galima rinkti SkillsFuture kreditus, kurie padeda ieškant darbo. Ši platforma yra adaptuota keturioms grupėms:

- 1) Pradinių mokyklų mokiniams (*angl. primary*)
- 2) Vidurinės mokyklos mokiniams (*angl. secondary*)
- 3) Besiruošiantiems tęsti studijas universitete (*angl. pre-university*)
- 4) Persikvalifikuojantiems (*angl. adults and tertiary students*)

Singapūro profesinio orientavimo sistema vyksta trimis žingsniais:

- 1) „Atrask, kas esi“ – išsigrynink savo pomėgius, interesus, mokymosi stilių;
- 2) „Jauskis užtikrintas“ – atrask kokie darbai egzistuoja, kokiuose sektoriuose galbūt trūksta darbuotojų, kokį ugdymo kelią pasirinkti norint dirbti tam tikrą darbą;
- 3) „Būk atsakingas už savo sprendimus“ – išsikelk tikslus savo karjeros plane ir siek jų.

SUOMIJA

Viso Gyvenimo Mokymosi sistema Suomijoje yra paremta holistiniu požiūriu į žmogaus tobulėjimą. Ši strategija sukurta bendradarbiaujant švietimo ir kultūros ministerijai, ekonomikos ir darbo ministerijai, bei kitoms suinteresuotoms šalims.

Visi mokiniai, besimokantys pagal bendrojo ugdymo programą (7-9 klasės), gali įsitraukti į individualias arba grupines karjeros ugdymo pamokas. Nacionalinė ugdymo programa įstatymiškai įtvirtina, jog kiekvienam 7-9 klasių mokiniui per trejus metus priklauso 76 valandos karjeros ugdymui. Į šių pamokų ir susitikimų turinį įeina mokymosi įgūdžių kėlimas, savęs pažinimas, tolimesnių mokymosi ir profesinių galimybių pristatymas ir bendras darbo rinkos ir poreikių aptarimas. Tėveliai yra kviečiami kartu su mokiniais ir karjeros ugdymo specialistai reguliariai aptarti jų vaikų progresą. Karjeros ugdymo specialistai taip pat organizuoja išvykas susipažinti su skirtingomis karjeros galimybėmis.

Egzistuoja keli skirtingai keliai, kaip galima tapti karjeros ugdymo specialistu. Kaip ir kitiems mokytojams, pagal Suomijos ugdymo sistemos reglamentavimą, karjeros specialistams yra privaloma turėti magistro laipsnį. Taip pat karjeros ugdymo specialistai turi būti įvykdę vieną iš dviejų programų:

- 1) Vienerių metų (60 ECTS) profesinę programą viename iš Suomijos universitetų (Juvaskyla, Rytų Suomijos universitetas, HAAGA-HELIA);
- 2) Rytų Suomijos ir Juvaskyla universitetai taip pat siūlo Edukologijos magistro programą, su karjeros ugdymo specializacija (300 ECTS).

Kiekviena mokykla pateikia savo karjeros ugdymo planą švietimo ministerijai, kuriame nustato:

- Karjeros ugdymo struktūrą, t.y. kokie susitikimai yra planuojami, į ką bus koncentruojamasi;
- Metodai, kuriais bus remiamasi teikiant karjeros ugdymą;
- Pareigybių pasidalinimas tarp mokytojų, administracijos ir karjeros ugdymo specialistų;
- Tarpdisciplinio bendradarbiavimo galimybės;
- Norimas tėvų ir mokyklos bendradarbiavimas karjeros planavime

ŠVEDIJA

Švedijos karjeros ugdymo politiką kuruoja dvi ministerijos - Švietimo ir mokslo, bei Užimtumo. Pagrindinė karjeros ugdymo atsakomybė krenta ant savivaldybių pečių, dėl to Švedijos nacionalinė švietimo agentūra yra išleidusi rekomendacinį karjeros ugdymo priemonių paketą skirtą savivaldybėms. Kokybės užtikrinimo funkciją atlieka Švedijos mokyklų inspekcija.

Mokyklose dirba karjeros konsultantai. Kiekvienam konsultantui dirbančiam su pagrindinio ugdymo programoje besimokančiais mokiniais tenka maždaug 520 mokinių, vidurinio ugdymo apie 380 mokinių. Konsultavimas vyksta individualiai ir grupėse.

Mokyklos programoje nėra karjeros ugdymo pamokų, tačiau konsultantai kartais surengia renginius, kuriuose pristato karjeros informaciją. Šie renginiai dažniausiai rengiami prieš svarbius profesinio kelio pasirinkimus, pavyzdžiui, dauguma mokinių devintoje klasėje turi individualius pokalbius dėl tolimesnio kelio pabaigus mokyklą bei vėlesnių klasių dalykų pasirinkimo. Taip pat tokie susitikimai vyksta prieš ir po savaitę trunkančių profesijos dienų. Panašiai kaip ir kitose šalyse, karjeros ugdymą stengiamasi integruoti ir į bendrąją mokymosi programą.